

Pär Eliaeson – Arkitekt MSA

Beckbrännarbacken 2 | 116 35 Stockholm | +46702421107 | pe@pe-ark.com | www.pe-ark.com | org nr 680625-5037

SVERIGES ARKITEKTER
ANKOM

2012-09-17

Sveriges Arkitekter
Box 5027
102 41 Stockholm

Stockholm 2012-08-31

MOTION TILL FÖRBUNDSSTÄMMA 2012 – Arkitektur förlag

I början av 2011 blev jag uppmärksam på att Tidskriften Arkitektur söker (och beviljas) kulturtidskriftsstöd från Statens kulturråd, något som normalt är förbehållet ickekommersiella tidskrifter utan omfattande annonsintäkter. Smått förbluffad kontrollerade jag offentliga uppgifter om Arkitektur förlag och fann att förlaget gått med betydande förlust under en rad år. Ytterligare efterforskningar gav vid handen att Sveriges Arkitekter inte skjuter till pengar till sitt helägda bolag Arkitektur förlag, utan att förlaget skall bära sig självt. Motivet till detta skulle vara att en finansiering från förbundet skulle äventyra förlagets publicistiska oberoende. Detta är en ologisk motivering, eftersom förlaget ändå helägs av förbundet och förlagets styrelse utses av förbundet. Förbundet innehar otvivelaktigt makten över förlaget och en finansiell relations vara eller icke vara ändrar inte det förhållandet i stort.

En kvalificerad tidskrift och ett aktivt bokförlag ligger i allra högsta grad i förbundets och alla dess medlemmars intresse. För att de ekonomiska förutsättningarna för denna verksamhet skall vara säkra och för att styrelsen och redaktionen skall ha ett tydligt uppdrag bör förbundet ta en mer aktiv roll som beställare av Tidskriften Arkitektur och ägare av Arkitektur förlag. Den policy som idag finns är ett för svagt och till intet förpliktigande dokument.

Detta uppdrag behöver inte alls äventyra det publicistiska oberoendet. I uppdraget kan med fördel förlagets oberoende regleras och stadgas, mer eller mindre i detalj. Syftet med uppdraget (och finansieringen) skall just vara att skapa förutsättningar för en kvalificerad och heltäckande dokumentation, analys och kritik av svensk arkitektur, någonting som är helt nödvändigt för arkitekturkulturens utveckling. Uppdraget syftar också till att kvalitetssäkra förlagets verksamhet; det finns föreskrivet vad förbundet förväntar sig av förlaget.

En kvalificerad tidskrift om svensk arkitektur med internationellt anseende är dessutom ett utmärkt sätt att föra ut svensk arkitekturs kvaliteter i världen.

MOTION:

Jag föreslår att Sveriges Arkitekter skall ta en mer aktiv roll som beställare av Tidskriften Arkitektur och ägare av Arkitektur förlag. Förlagets och tidskriftens verksamhet skall – i den mån det behövs – finansieras av förbundet för att säkerställa en kvalitativ verksamhet.

Förlaget och tidskriften skall arbeta enligt ett uppdrag som författas av Sveriges Arkitekter. Uppdraget stadgar både förlagets och tidskriftens publicistiska oberoende och vilken kvalitet som förlagets verksamhet skall uppfylla. En kontinuerlig uppföljning och revidering av uppdraget utförs av förbundet.

Pär Eliaeson – Arkitekt A MSA

Styrelsens yttrande över motion från Pär Eliaeson angående Arkitektur Förlag (9.1)

Förbundets styrelse instämmer i att tidskriften Arkitektur har en viktig roll att fylla och dess existens ligger i Sveriges Arkitekters intresse som ägare.

Tidskriften Arkitektur ges ut av Arkitektur Förlag AB, som är ett helägt dotterbolag till Sveriges Arkitekter. Förbundets och förlagets styrelser är överens om att tidskriften ska åtnjuta journalistisk frihet och oberoende. Detta slås också fast i gällande ägarpolicy (biläggs). Av ägarpolicyen framgår också syftet med förbundets ägande samt relationerna mellan förbundet och förlaget.

Styrelserna i Sveriges Arkitekter och i Arkitektur Förlag AB är även överens om att förlaget så långt som möjligt ska vara ekonomiskt oberoende. Förlagets resultat varierar naturligt från år till år beroende av annonskonjunkturer, egna satsningar, personalförändringar med mera. Dessa pareras med eget kapital. 2011 redovisades ett avsevärt underskott, främst beroende på personalförändringar, medan 2012 förväntas ge ett överskott. Några önskemål från förlaget om finansiellt bistånd från förbundet till tidskriften har inte framförts. Däremot har förbundet gett visst finansiellt stöd till utgivandet av en guide till landskapsarkitekturen i Sverige, som förlaget för närvarande arbetar med. Förbundet och förlaget samarbetar också kring utgivningen av en bok om Kasper Salin-priset med anledning av prisets 50-årsjubileum. Samarbetet mellan Sveriges Arkitekter och Arkitektur Förlag utvecklas kontinuerligt för att skapa synergier och uppnå gemensamma målsättningar.

Förbundets styrelse anser inte att Sveriges Arkitekter har anledning att lägga några synpunkter på att förlaget begärt kulturtidskriftsstöd för utgivningen av tidskriften Arkitektur, utan konstaterar att det är Kulturrådet som beviljar sådant stöd enligt de regler och prioriteringar som staten fastställt.

Styrelsen föreslår stämman besluta

att med ovanstående anse motionen besvarad.

Ägarpolicy för Arkitektur Förlag AB

Sveriges Arkitekter äger Arkitektur Förlag AB. Förlagets huvuduppgift är att ge ut tidskriften Arkitektur.

Syftet med Sveriges Arkitekters ägande av Arkitektur Förlag AB är att säkerställa utgivning av en oberoende tidskrift som dokumenterar, analyserar och debatterar svensk arkitektur, inredningsarkitektur, landskapsarkitektur och planering.

Tidskriften Arkitektur

Tidskriften Arkitektur är en oberoende tidskrift som följer pressetiska regler. För det redaktionella innehållet svarar chefredaktören, som är ansvarig utgivare. Som stöd för redaktionens arbete och för långsiktig diskussion om det redaktionella innehållet ska finnas en redaktionskommitté.

Tidskriften Arkitektur ska, på ett redaktionellt självständigt sätt, dokumentera, analysera och debattera svensk arkitektur, samt spegla internationella tendenser inom ämnesområdet.

Tidskriften Arkitekturs målgrupp ska vara alla medlemskategorier i Sveriges Arkitekter och övriga arkitekturintresserade.

Övrig förlagsverksamhet

Arkitektur Förlag AB ska, i den utsträckning ekonomiska förutsättningar föreligger, genom bokutgivning svara för att framstående arkitektur och arkitektgärningar dokumenteras och att nyskapande arkitektur samt tendenser och utveckling i den samtida arkitekturen presenteras och lyfts fram på ett publikt sätt.

Ansvarsfördelning

Nominering av styrelseledamöter till förlagets styrelse bereds av Sveriges Arkitekters valberedning. Sveriges Arkitekters stämma nominerar, för val vid förlagets bolagsstämma, ledamöter till förlagets styrelse.

Förlagets styrelse leder förlagets verksamhet och utser chefredaktör, ansvarig utgivare och redaktionskommitté. Förlagets styrelse ansvarar för att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt och med målsättningen att långsiktigt säkra utgivningen av tidskriften Arkitektur, präglad av hög och jämn kvalitet.

Förlagets styrelse rapporterar om verksamheten vid sammanträde med Sveriges Arkitekters stämma. Härutöver sker informationsutbyte mellan Sveriges Arkitekters styrelse och förlagets styrelse, i former som styrelserna överenskommer, vid minst två tillfällen årligen.